

Liike-elämän näkökulmasta:

VÄITOS:

Vaatteiden hankinta kotimaasta halpatuontia edullisempaa.

Diplomi-insinööri **Heikki Mattilan** väitöskirja otsikon aiheesta tarkastettiin Lappeenrannan teknisessä korkeakoulussa perjantaina 19.3.1999. Referoimme Etelä-Suomen Sanomien "Väitöksiä" -palstaa 20.3.99:

"Vaikka kaukomailta ostettuna vaateen hankintahinta on jopa puolet halvempaa kuin kotimaasta, joudutaan tilaukset tekemään puoli vuotta ennen sesonkia. Ennustevirheen mahdollisuus kasvaa pitkän toimitusajan takia, ja niinpä jopa neljännes joudutaan myymään alennusmyynneissä. Samaan aikaan jollekin toiselle tuotteelle olisi kysyntää, mutta niitä ei ole ostetu vähittäiskauppaan."

"Mikäli vaate hankittaisiin kotimaasta, toimitusajat lyhenisivät, myyntiennusteiden tekeminen helpottuisi, ja tuotteet voitaisiin hankkia kysynnän mukaan. Näin suurempi osa tuotteista päästäisiin myymään alkuperäisellä vähittäishinnalla. Siitä puolestaan seuraa, että pääoman kiertonopeus kasvaa, katetuotto suhteessa varastoihin sitoutuvaan pääomaan on suurempi, ja vähittäiskaupan tulos paranee."

"EU:n tekstiili- ja vaatetusteollisuudesta on kadonnut kymmenessä vuodessa lähes miljoona työpaikkaa. Työpaikkojen katoaminen johtuu juuri halpatuonnista."

Diplomi-insinööri Heikki Mattila toimii kansainvälisen liikkeenjohdon konsulttina.

Vaatetusala valmistelee kotimaisuuskampanjaa.

LAHTI. Tekstiili- ja vaatetusteollisuus valmistelee uutta kotimaisuuskampanjaa. Sitä huolestuttaa kotimaisen osuuden romahtaminen 16 prosenttiin tarjonnasta. EU-vuosina vaatteiden tuonti Ruotsista on peräti viisinkertaistunut. Tekstiili- ja vaatetusteollisuuden seuraava kampanja kestää kolme vuotta. Perusbudjetti on neljä miljoonaa markkaa. Rahoittajiin kuuluvat yrittäjäyhdistyksen lisäksi mm. kauppa, Suomalaisen työn liitto sekä työntekijäliitto Teva.

Uutislehti 100, 10.3.99

Tevan työsuojelusihteeri TOIVO KERÄNEN:

"Tekstiili- ja vaatetusallalla päivän sana on erikoistuminen. Erikoistua voi monella tavalla - vaikka mitoitukseen taikka muuhun omaan sektoriin."

Etelä-Suomen Sanomat 10.3.99

HYVÄT PIENIKOKOISET NAISJÄSENET!

Olen koko aikuisiän - siis vuosikymmeniä - pärjännyt 153-senttisenä pituuttani useinkaan ajattelematta. Harmilliseksi asia muuttuu silloin, kun itse ei voi vaikuttaa olosuhteisiin, kuten - aikataulu tai muu tärkeä informaatio on asetettu niin ylös, ettei varsinkaan kaksiteholaseilla pysty niskojaan taittamatta tekstiä lukemaan, - tungoksessa on keksittävä jotain mielenkiintoista omista kengänkärjistä, kun toisten selkien takaa ei mitään näe, - pienikokoiset kengät ja vaatteet ovat vieläkin myymälän korkeimmalla tangolla tai tasolla - ja mikä pahinta, lyhyiden naisten vaatteita ei yleensä ole myytävänä.

Miksi ei haluta ymmärtää, että ihmiset ovat ensin eri pituisia ja pituusryhmässään eri paksuisia? Eikä pituuden vuoksi tarvitse vähätellä ketään, vaikka hän ei ylläkään standardimittoihin. Kiitos yhdistyksemme puuhaihmisille, jotka toimivat asiassa parhaaksemme. Olemmeko me lyhyet itsekään pitäneet tätä asiaa tärkeänä, kun yhä hiljaisesti hyväksymme tilanteen ja sopeudumme siihen?

Miksi sitten ei ole enemmän valinnanvaraa? Ehkä vastaus löytyy pienyrittäjän kokemuksista.

Kun aloitat tuotannollista toimintaa, sitoutuu siinä varoja ennen kuin sopiva tuote on edes syntynyt. Ja kenen varoja ne ovat? Tietysti niiden, jotka uskovat asiaansa ja sijoittavat varansa tähän kaikkeen. Kun takana ei ole suurta liikeketjua, on tietysti selvää, että pennit on laskettava tarkasti tietäen, että kannattavuus tulee mahdollisesti vasta aikojen kuluttua.

Tieto erikoiskokoisista tuotteista leviää. Kiinnostusta on, ja monet päivittelevät, että mitä ihmettä tämä nyt on! Moni toivottaa riemuissaan onnea ja menestystä - että vihdoinkin! - ja hyvää jatkoa! Usein vain käy niin, ettei sitä konkreettista kannatusta kuitenkaan haluta osoittaa vaan pitää vielä mieltä, jospa sitten ensi syksynä tarvitsisin jotakin - tulihan juuri ostetuksi uusi vaate - tai jospa vaikka alennusta saisin, niin sitten voisin kokeilla.

Erikoismitoitettujen vaatteiden tekijänä ihmettelen, olemmeko hyväksyneet epäsovivien asujen pitämisen niin vahvasti, ettemme halua pukeutua pituutemme edellyttämiin tuotteisiin, vaikka ne ovat perusvaatteita ja hinnaltaan kohtuullisia. Luulisi niillä olevan sen verran menekkiä, että pienoinen varasto silloin tällöin uusiutuisi.

Mistä hinta sitten muodostuu?

Seuraavassa pieni esimerkki yhden tuotteen vaatimista toimenpiteistä ja niiden vaikutuksesta hinnan muodostukseen. Luettelo ei ole täydellinen mutta osoittaa sen, että suuria katteita ja voittoja ei hintoihin voi sisällyttää.

Esimerkki 1

Valmistetaan kotimaassa esim. 50 kpl jakkuja - laadun pitää tietysti olla hyvä - siis yhden jakun hinta:

	Hinta	Alv	Rahaa kuluu
Ostetaan kangas (35,1/m ² 22%alv)menekki n. 2m	70,00	15,40	85,40
Vuorikangas(17,-/m+alv)	34,00	7,50	41,50
Tukikankaat, napit, niskalenkit, tuotelaput, muut tarvikk.	20,00	4,40	24,40
Mallisuunnittelu, mallijakun ompelu (osuus 50:stä)arvio	15,00	3,30	18,30
Kaavojen teko, sarjominen eri mittoihin(osuus 50:stä)arvio	15,00	3,30	18,30
Kankaan hankkiminen, kuljetus, leikkaus, ompelu ja valmiin jakun viimeistely (hintaa mallista riippuvainen), kuljetus ompelimosta, yhteisarvio	150,00	33,00	183,00
Valmistuksen kulut	304,00	62,50	366,50

Esimerkki 1 jatkuu seuraavalla sivulla.

Tuotteen kuvaus, esitteen tuottaminen ja painattaminen, varaston/myymälän kulut(vuokrat), sähköt, puhelin	70,00
Muut liikkeenhoidon kulut ja myyjän palkka (ei arviota) palkan sivukulut (ks. esimerkki 2)	-"
Myyntikate (ei arviota)	
Laskelman myyntihinta	374,00
Myyntialv 22%	82,30
Myyntihinta (puutteellisin kuluerin) olisi	456,30

Kysymys kuuluu: Mistä itse säästäisit, että voisit jatkaa tai antaa niitä toivottoja käteisalennuksia?

Esimerkki 2

Teet "käsitöitä" liikkeessä muun työn ohella – mitä käteesi jää? Mitä asiakkaan pitäisi maksaa? Oletetaan, että lyhennät asiakkaalle housun puntit. Lasketaan hinta:

Työntekijälle käteen	39,60	Tekisitkö itse tällä hinnalla?
Työnteijän eläkemaksu 4,7%	2,80	
Työttömyysvakuutusmaksu 1,35%	0,80	
Työntekijän veropros, esim. 28% (bruttopalkka 60,00)	16,80	
Yrityksen maksettava sotu 4%	2,40 mk	
eläkemaksu 17,5%	10,50	
Työttömyysvak...+ tapaturmavak.maksut	3,00	
Lomakorvaukset	5,10	21,00
Muut liiketilan kulut:		
koneet, sähköt, vuokra	10,00	
ilmoittelu	5,00	
Punttien lyhennys ilman al-veroa	96,00	
+ alv 22%	21,10	
Asiakkaan maksettava hinta	117,10	
	=====	

Maksaisitko asiakkaana? Kannattaako liikkeelle?

Edelle kuvatuissa esimerkeissä ei ole otettu huomioon yrityksen liiketoiminnan kaikkia kuluja. Näitä olisivat esim. liikkeen perustamiskulut, kirjanpidon hoitokulut, pääomakulut, käyntikortit ja muut materiaalikulut, pankin palvelumaksut, myyntitapahtuma- ja markkinointikulut sekä yrityksen verot jne. Jotta toiminta kannattaisi, tulisi esimerkkien asiakashintojen olla selvästi suuremmat ja menekki riittävä.

Lopuksi

Toivon, että tämä kirjoitus virittäisi keskustelun tämän yhdistyksen piirissä, ja että lehtemme palstoille ilmestyisi kannanottoja ja rakentavia ehdotuksia yhteisen asiamme ratkaisemiseksi. Terveisin

YKSI LYHYIMMISTÄ

TERVEYSASIAA

PITKÄT NORMAALIN VARIANTIT

Aikuispituutta määräävät geenit kasautuvat usein aviokumppanin valinnan kautta, ja normaalin varianttina peritty pitkä aikuiskoko ylittää monesti molempien vanhempien suhteellisen koon. Toinen multigeenisesti periytyvä normaalin variantti, nopea kasvutempo ja varhainen kypsyminen lisää pituutta ohimenevästi. Kaikkein kookkaimpia lapsia ovat kaksinkertaiset plusvariantit, jotka ovat perineet sekä suuren kasvuvaran että nopean tempon.

Monesti pitkän normaalivariantin syntymäkoko on jo suuri (jos äitikin on kookas), tai suhteellinen pituus hakeutuu omaan "kanavaansa" imeväisiässä. Kasvu on sen jälkeen johdonmukaista. Luustoikä ja mittasuhteet ovat normaalin rajoissa; tämä on tärkeä ero sairaalloisesta suurikasvuudesta. Diagnoosille olennaista on positiivinen tieto perimästä.

Yllä oleva tieto saatu LASTENENDOKRINOLOGIEN internet-sivulta, pvm. 14.3.1999.

Osoite: <http://www.lastenendo.sci.fi/luku1.3/131.html>

KOHTUUTTOMAN PITUUDEN EHKÄISY

Radikaalia normaaliin kasvuun puuttumista on edelleen pidettävä kokeellisena hoitona, jonka aiheellisuus tulee arvioida tiukasti, ja potilasta on seurattava hoidon aikana ja sen jälkeen täsmällisen ohjeen mukaisesti.

Erityisesti tytöillä kasvunvaraa voidaan vähentää käynnistämällä puberteettikehitys estrogeenihoidolla ennen sen spontaania alkua tai jouduttamalla jo alkanutta kehitystä voimakkaalla estrogeenilääkityksellä. Tämä hoito lyhentää kasvun kestoa. Voimakas estrogeenilääkitys vähentää IGF I:n synteesiä ja siten kasvua myös kasvulevyjen luutumista riippumatta. Hoidolla saavutettu kasvunvaran vähennys on yksilöllisesti varsin vaihteleva mutta yleisesti sitä suurempi, mitä varhaisemmin hoito aloitetaan. 10 v:n luustoiässä alettu hoito voinee johtaa jopa yli 10 cm:n vähenemään, kun taas menarken jälkeen voidaan tuskin odottaa muutamaa senttiä suurempaa muutosta. Eräissä keskuksissa tästä hoidosta on jo yli 25 vuoden kokemus, eikä vakavia sivuvaikutuksia ole raportoitu. Hypofyysin gonadotropiinin erityis lamautuu hoidon aikana nopeasti, mutta se myös normalistuu nopeasti hoidon päätyttyä, ja normaali-ikäinen kuukautiskierto toimii valtaosalla hoidetuista jo 46 viikon kuluttua hoidon päättymisestä. Fertiliteettiä hoito ei näytä vähentävän. Genitaalikasvaimen riskin suurenemisen mahdollisuutta pitkällä tähtäyksellä on pohdittu paljon. Sitä on pidetty pienenä, mutta täsmällinen tieto puuttuu. Kaikki ne sivuvaikutusmahdollisuudet on syytä ottaa lukuun, joita on todettu estrogeenien ehkäisyvalmisteiden pitkäaikaiskäytössä. Munasarjojen kortikaalinen fibroosi ja follikkeliatresia ovat kiistanalainen mahdollisuus, samoin tromboosi ja verenpaineen nousu. Plasman triglyseridipitoisuutta voi olla syytä seurata poikkeavan suurenemisvaaran varalta.

Päätös hoitoon ryhtymisestä edellyttää huolellisen pituusennusteen laatimisen ohella tilanteen kokonaisvaltaista harkintaa yhdessä vanhempien ja tytön itsensä kanssa. Yli 185 cm ennuste lieene useimmille merkittävä riski, jota yleensä voidaan pitää hoidon aiheena, joissakin maissa raja on asetettu 180 cm:iin. Motiiviksi ei riitä tytön aktuaalinen kärsimys siitä, että hän on luokkansa muita tyttöjä ja erityisesti tässä vaiheessa kasvussaan tyttöjä jäljessä olevia poikia pidempi. Äidin kokemuksille omasta nuoruudestaan ei saa antaa ratkaisevaa arvoa, vaikka äidin näkemyksen merkitys tytön asenteen määrääjänä onkin suuri. Selvänä somaattisena lisäaiheena on pidettävä skolioosia, jonka vaikeutumista kasvunvaran vähentäminen lievittää.

Puberteetin jo alettua olemme käyttäneet jatkuvaa estradiolivaleraatti-lääkitystä 8 mg/vrk 3 annoksena. Aloitusannos on 2 mg/vrk, ja annosta suurennetaan 2 mg:lla viikon välein. Toisesta hoitokuukaudesta alkaen annamme kuukausittain 5-9 peräkkäisenä päivänä dydrogesteronia 5 mg kahdesti vrk:ssa. Kuukautisvuoto ilmaantuu yleensä 2 vrk tämän progestiini-ajan päättymisestä. Hoitoa jatketaan, kunnes luustoikä on selvästi yli 15,0, käytännössä 2-3 v. 3-6 kk:n välein on mittauksen ja luustoiän